

Izhaja vsak dan

Izdi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Polnočne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sezani, Natrežini, Nove mestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin plocelo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročilna znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolnjenega naročilnega se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisne ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglasne in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Vojna v vztočni Aziji.

(Brzjojavne vesti.)

Odlikovanja v ruski vojski.

PETROGRAD 7. Podadmiral Stark, bivši poveljnik tihooceanske eskadre je prejel red sv. Vladimirja II. razreda z meči, kontraadmiral knez Uhtomski pa red sv. Stanislava I. razreda z meči z ozirom na to, da sta odbila napad japonskih torpedovk v portarturškem pristanišču dne 6. februarja t. l. in ker sta se hrabro vedla v buji dne 9. m. m.

Kapitan Reitenstein je bil pa odlikovan za izvrstno vodstvo vladivostoške eskadre z redom sv. Vladimirja III. razreda.

Izkrcaje japonskih čet?

SEUL 7. (Reuterjev biro). Neki ameriškanski misijonar prišedši s severa je poročal, da se nahaja v Haidšu, 50 milj severno od Čemulpa japonsko transportno brodogradnišvo, ki obstoja iz 40. med temi nekoliko zelo velikih ladij. Sodi se, da je to brodogradnišvo del druge armade, 1. in 2. divizije, ki se je imela izkrcati v Jongamfu.

TOKIO 7. Glasom vesti iz Seula, so plule japonske ladje brez nevarnosti v ustje reke Jalu. Izkrcaje se vrši na različnih točkah korejske obale reke, kakor se tukaj sodi, pod varstvom japonskih topničark.

PARIZ 7. »Agence Havas« poroča iz Saagaja, da izkrcavajo Japanci svoje čete in municijo bolj v severnih krajih Koreje. Transportne ladje so zapustile Čemulpo ter so šle na ustje reke Jalu.

Ruski pomorski častniki na Dunaju.

DUNAJ 7. Danes popoldne je došel semkaj iz Marsilje 22 ruskih pomorskih častnikov, pripadajočih iz Port Arturja. Zvečer odpotujejo proti Odessi.

Brzjojavne vesti.

Goluchowski in Tittoni v Opatiji.

RIM 7. Glasom vesti, ki jo prinaša v Turinu izhajajoči list »Stampa«, se poda danes minister zunanjih stvari Tittoni iz Benetk na perniku »Dogali« v Opatijo, kjer se snide z avstro-ogrskim ministrom zunanjih stvari grofom Goluchowskim.

RIM 7. List »Capitale« piše: Sestanek ministra zunanjih stvari Tittonija in Goluchowskega ima edini namen, da pokaže v čim bolji luči dobre odnose, ki obstojajo med avstro-ogrsko in italijanskim kraljestvom. Med obema državama ni nobenega političnega vprašanja, o katerem naj bi ministra posebno razpravljala. Ministra si bosta samo zagotovila, da želita obe državi živeti med seboj v miru in dobrem sporazumljenju. Italija, ki ljubi mir, vidi v tem sestanku obih ministrov, ki imu namen utrditi mir, veseli dogodek.

BEROLIN 7. »Norddeut. Allg. Zeitung« piše: Z ozirom na vesti, ki so jih raznešali

PODLISTEK.

57

Teodora.

Povest

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumićić, prev. J. S.

Drugi del.

— Pustite me na miru!
— Ali se ne bi mogla mirno porazgovoriti? Spominjajte se, da je vaša Lucija moja žena! ...
— Bolje bi bilo, da sem jo utopil, nego da sem jo vam dal. Ah, ubogo moje dete! je vzdahnil oče, pak sedel na divan.
— Čujte me, dragi oče! Da, tast, ali oče, to je isto, je rekel Laris in sel. — Čujte me! Ako mislite, da nisem vsikdar razsodno delal, ako mislite, da sem kaj zagrešil, prosim vas sedaj, da pozabite to, da mi odpustite. Odslej bo drugače, verujte mi! Ne gre tu za mojo srečo, ampak za srečo moje mile Lucije, za srečo vaše dobre hčere. Čujte me,

razni inozemski časopisi o poslabšanju odnosa med Avstro-Ogrsko in Italijo, mora se smatrati za vesel dogodek, da se snideta ministra zunanjih stvari Avstro-Ogrske in Italije ter na tem osebnem sestanku zopet utrdita politični sporazum med obema velesilama, ki ste zvezani z Nemčijo.

DUNAJ 7. »Polit. Correspondenz« je doznala, da se ukrepa jutri italijanski minister zunanjih stvari Tittoni s svojim tajnikom grofom Alberti v Benetkah na vojni parnik »Dogali« ter dospje zvečer v Opatijo. Vrne se minister 9. t. m. zvečer oziroma 10. t. m. zjutraj na istem parniku. Poslanik vojvoda Averna pride jutri v Opatijo.

Iz Rima poročajo »Polit. Corre.«: Minister Goluchowski in Tittoni se snideta v Opatiji v svrhu, da se osebno spoznata, kar že davno želita.

Ta sestanek je naravni izraz zveze, ki obstoja med obema državama in nima torej nobenih političnih interesov, a utegne pa za prečiti, da se več ne povrne neoporazumljenja, ki so se pojavila pred kratkim v enem delu obojestranskega rovinarstva.

Italijanski poslanik Averna v Opatiji.

DUNAJ 7. Glasom vesti, ki jo je prinesel »Freundenblatt«, pride jutri italijanski poslanik na Dunaju, vojvoda Averna v Opatijo, kjer se snide z Goluchowskim in Tittonijem.

Kralj Alfonz v Barceloni.

BARCELONA 7. Na generalnem kapitanatu (namestništvu) je bil sprejem, katerega se je udeležil tudi kralj. Potem ko si je kralj ogledal mesto, se je udeležil nekega banketa ter je potem obiskal tudi trgovinski klub. Narod je kralja povsod živahno pozdravljalo.

BARCELONA 7. (Uradno.) V trenutku, ko je kralj zapustil delavsko razstavo, je eksplodirala petarda, pri čemur sta bila ranjena dva kmeta. Ena oseba je bila aretovana.

BARCELONA 7. Kralj si je ogledal predpoludne več vinskih skladišč in neki zavod tkalcev, kjer je nagovoril več delavcev. Kralj je zagotovil delavcem svojo zaščito. Na to je obiskal gradnjo nove cerkve sv. družine. Kralj je bil povsod, zlasti v delavskih delih mesta, živahno pozdravljen.

Angleško-francozka pogodba.

PARIZ 7. Zatrjuje se, da obstoja v angleško-francozki pogodbi določba, ki garantira trgovinske razmere v Egiptu in Maroku za dobo 30 let.

Romunski zbornici.

BUKAREŠT 7. Zasedanje zbornice je podaljšano do 3. majs. Velikonočne počitnice trajajo do 18. aprila. V današnjih sejah zbornice in senata je bil sprejet zakonski načrt glede poraba prebitka upravnega leta 1902/03 v znesku 35 in pol milijona frankov. Od te svote je bilo že prej določenih 1.698.000 frankov za poravnavo dolga. Ostanek 33,8

milijonov se razdeli med posamezna ministerstva; vojno ministerstvo dobi 17,845.500 frankov.

Cesar Viljem v Siciliji.

PALERMO 7. Cesar Viljem je obiskal danes predpoludne narodni muzej in stolno cerkev, kjer so ga zlasti zanimali grobovi normanskih kraljev. Potem si je cesar ogledal vrtno nasade dvorca Giulia, opoldne se je pa vrnil na ladijo »Hohenzollern«, kamor je povabil oblastnje na dežen. Ogromna množica je cesarju povsod prirajala ovacije.

Nemški prestolonaslednik v Kodanju.

KODANJ 7. Nemški prestolonaslednik je došel danes predpoludne semkaj. Na kolodvoru ga je sprejel kralj Kristijan, kraljevski princ in ministri. Vsi so se potem odpeljali na grad Amalienburg. Prestolonaslednik je takoj po svojem prihodu posetil angleškega kralja Edivarda. Zvečer bo v palači kralja Kristijana VII. veliki diné.

Uprava državnih železnic.

DUNAJ 7. Skupna svota stroškov, ki jih je izdala uprava državnih železnic za investicijske svote v mesecih januarju in februarju 1904. znesla 15.916.717 K. Od te svote odpade 6.855.431 K za nakup vozov in lokomotiv za glavne in krajevne železnice.

Zasedanje srbske skupščine završeno.

BELIGRAD 7. Kralj Peter je danes završil redno zasedanje skupščine za l. 1903 s prestolnim govorom.

Razstava starinske umetnosti.

SIENA 7. Velika razstava starinske umetnosti mesta Siene bo otvorjena dne 17. t. m. v navzočnosti naučnega ministra Orlanda. Razstava bo otvorjena do septembra in kakor se zatraja, jo bodo obiskali tudi kralj, kraljica in kraljica udova Margarita.

Dementi.

CARIGRAD 7. Vest, da nameruje sultan imenovati nekega princa makedonskim podkraljem, je popolnoma neosnovana.

Pogreb princezinje.

LONDON 7. Danes se je vršil v Chesterju pogreb princezinje sasko-weimarske. Kralja Edivarda je zastopal princ valeski.

Princ ponesrečil.

BEROLIN 7. »Norddeutsche Allg. Zeitung« poroča, da je princ Friderik Leopold zadel z avtomobilom na neki voz ter se pri tem ranil. Njegovemu adjutantju se ni nič zgodilo.

Italijani, socijalisti in šolsko vprašanje.

II.

Na ta pojasnila v glasilu italijanskih socijalnih demokratov je reagiral »Piccolo« v svoji številki od 1. ozir. 3. aprila.

Glasilo italijanske gospodovalne stranke izjavlja, da pojasnila v »Lavoratoru« niso

tem. Za kak dan pridem na Reko. Bomo videli. Torej pet tisoč. Dobro, bom videl, je pokimal Dakić in ga pogledal temno; nu, njegov glas je bil mehkeji.

V prvem mraku so seli k večerji. Razgovor se je zaustavljal, ali vsem je bilo laglje pri srcu, nego li so se nadejali. Laris se je sili, da jih razveseli. Z Lucijo je bil jako ljubeznjiv ter jo je pri mizi poljubil nekoliko kratki. Teodora je bila zamišljena in nevesela. Rekla je očetju, da jo glava boli, ali to da že preide, pa naj se ne vznemirja radi tega.

Okoli desete ure sta Laris in Lucija sela v kočijo in se odpeljala proti Reki. Teodora je pridržavala solze, ko se je pred hišo poljubljala s sestro. Ko se je vračala z očetom v hišo so jej solze silile v oko, ali ona jih je otrla hitro, da ne bi užalostila očeta. Kasneje se je naslonila na okno ter gledala na Francetičovo hišo katere streha je blestela v mesečini. Mislija je na Karla in na svojega očeta, ki je naglo pil močno rdeče vino.

nikakor odpravila dvomov glede navskrižja v nazorih med italijanskimi in slovenskimi socijalnimi demokratimi. »Piccolo« bi želel preciznejih izjav od strani italijanske socijalne demokracije glede na to važno — vseučiliščno — vprašanje življenja naroda italijanskega in te naše zemlje (nostra terra).

»Piccolo« očita »Lavoratoru«, da je netočno podal v prvem članku omenjeno izjavo gg. Kopača in Linhart, doposlano »Piccolu«. Dočim citira »Lavoratore« tako kakor da sta ta dva zastopnika socijalne demokracije izjavila, da bi bilo večjezično vseučilišče v Trstu nezmišelj (un nonsense), pa da stoji v izjavi v resnici, da ona dva nista načelno nasprotna dvojezičnemu vseučilišču, da pa smatrata tako vseučilišče nepraktičnim.

Nesoglasje obstaji — pravi »Piccolo« — faktično v tem, da ista zastopnika slovenske socijalne demokracije svetovala Slovence na ehodu pri sv. Ivanu, da naj ne nasprotujejo ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu, da tako zadobe podporo Italijanov za slovenske ljudske in obrtne šole v Trstu. S tem da ista zastopnika slovenske socijalne demokracije pridružila slovenskim agitatorjem, postavivši vprašanje italijanskega vseučilišča z osnovo slovenskih ljudskih in obrtnih šol v Trstu, da sta se esencejno ločila od italijanskih socijalistov. Kajti ti poslednji da so opetovano — istotako kakor italijanski narodnjaki — proglasili vseučiliščno vprašanje kakor vprašanje samo za-se in brez vsake zveze s kakimi drugimi zahtevami. Ze tedaj ko je bil v gledališču »Politeama« veliki ljudski shod, prirejen v srečnem soglasju od Italijanov in italijanskih socijalnih demokratov, so Slovenci stavljali zahtevo po ljudskih šolah v zvezo z vprašanjem italijanskega vseučilišča v Trstu. In vendar niso italijanski socijalisti stavliali nikakih pogojev za svoje pridruženje k italijanskemu vseučiliščnemu postulatju, kakor niso tudi pozaje ustvarjali nikake in ni najmanj zveze med obema povsem različnima problemoma. Če pa danes slovenski socijalisti ustvarjajo tako zvezo, stavljaljo s tem italijanske socijaliste pred dilema: ali da morajo dementirati sami sebe, pridruživši se zvezi, ki so jo proglasili njih slovenski sodrugji, ali pa morajo pripoznati, da obstoji med obema socijalističnima skupinama stvarno nesoglasje.

Hoteti italijansko vseučilišče — nadaljuje »Piccolo« — brez vsacega drugega pogoja, kakor so je italijanski socijalisti hoteli vedno do sedaj: je jedno. Hoteti italijansko vseučilišče s pogojem, da bodo sledile slovenske ljudske in obrtne šole, kakor hočejo slovenski socijalisti: je pa kaj drugega. Prva zahteva da tvori naravno pravico Italijanov, druga bi pomenjala kompenzacijo. To da je razlika, kakor je n. pr. med onim, ki daje kaj brezplačno in onim, ki zahteva

Teodora ni vedela, da je ponesel seboj v sobo dve steklenici. — Storil je bil to skrivaj.

Dva dni kasneje, okolo 4. ure popoldne, prisluskavala je kuharica Francika, da li se že čujejo neki koraki po stopnjicah. Vsaki hip je pomolila glavo iz kuhinje na hodnik. Bila je razburjena ves dan. Točno ob 4. uri je začula, kako stopa Jovanino po stopnjicah, počasi, ustavljuje se, da premisli še enkrat kako bo govoril. Francika je pomolila glavo na hodnik, pa je čakala in čakala, ker se je bil Jovanino ustavit. Čula je, kako pokašljeje na stopnjicah. Sledajič se je prikazala tudi njegova glava na hodnik, močnejše namazana, nego navadno. Bil je lepo obrvit, oblečen v črno sukno, ki se je malce svetlikala na izlaznih lantih, ko je stopil na hodnik, na katerega je solnce uprlo svojo žarke. V obraz je bil pomenel in oziral se je plaho.

(Pride še.)

odškodnino za to, kar je dal, da si priznava tirjatev kakor legitimno.

Na sklicevanje »Lavorator« na brnski program, odgovarja »Piccolo«, da to je le teoretičen program, ki ne odpravlja nesoglasja in ne more opravičiti slovenskih zahtev, ki ne odgovarjajo faktni potrebi in resničnosti odnošajev, ampak kažejo le na osvojevalne namene, na kršenje narodne avtonomije, proglašene na brnskem shodu, in so nevarne tistemu narodnemu miru, ki ga želi socializem kakor prvo potrebo za miren socialen in ekonomičen razvoj. Slovenski socialisti pa da so se svojim nastopom prihiti na pomoč njim, ki ne zahtevajo šol v ta namen, da bi bile iste učni zavodi, ampak da bi služile agitaciji in privajanju. To da ne odgovarja duhu branskega programa.

Po vsem — zaključuje »Piccolo« — obstoji še vedno dvom: ali da so italijanski socialisti spremenili svoj nazor in so vsprejeli slovenske zahteve po ljudskih in obrtnih šolah v zvezi z vprašanjem italijanskega vseučilišča, ali pa so slovenski socialisti ubrali svojo pot, različno od one italijanskih socialistov.

To bi bile glavne esencijalne točke iz polemike med italijanskimi narodnjaki in socialisti oziroma na naše šolsko vprašanje.

Treba sedaj, da tudi mi se svoje strani pridodajemo nekoliko kritičnih opazk.

Rusko-japonska vojna.

Tret 7. aprila 1903.

Tišina traja dalje. Tudi danes ni nikakih vesti o važnih dogodkih na bojišču. Listi se bavijo večinoma ugibanji o možnih načrtih tega in onega vojskega vodstva, o številu vojske na tej in oni strani, o težavah ob premikanju čet itd. itd. Ob tajnosti, v katero skrivajo tako Japonci kakor Rusi svoje načrte in svoje odredbe so pač ta le ugibanja zelo dvomljive vrednosti.

Vest, da so Japonci zasedli mesto Vidžu že dne 4. t. m., v kar pa bi bili morali v enem dnevu prehoditi 60 kilometrov, si tudi japonofilska poročila ne upajo več vzdrževati in je ne ponavljajo. Jih vendar malce ženira. Paš pa trde sedaj, da so Rusi ostavili rečeno mesto. To je kaj drugega in je tudi možno. Pomislimo le, da koncentracija glavne ruske vojske se vrši na zapadni strani reke Jalu. Mesto Vidžu pa je na vzhodni strani. Ruski oddelek, ki je bil v Vidžu, je bil torej ločen po reki Jalu od glavne vojske.

Ker pa se sedaj taja led in je vsled tega rečena reka gotovo tako narastla, da bi vojni oddelki težko mogli preko nje, mogel bi priti takov mal ruski oddelek v Vidžu v silno nevarnost, ako bi ga napadla japonska premoč. Rešitve bi ne bilo na nobeno stran in izogibjen bi bil. Če je torej poveljnik Kurapatkin odredil, da se ima oddelek v Vidžu umakniti z vzhodne strani, iz osamljenja, na zapadno stran reke Jalu, je bil to le čin modre previdnosti. Zato pa je tudi smešno, ako japonofilska poročila uvrščajo tudi ta dogodek med japonske »zmage«.

Tišina torej traja dalje. Jako možno pa je, da je ta tišina navstala zato, ker se pripravljajo viharji.

Kdor pazno čita izlasti japonska poročila, je mogoče opaziti te dni, da v istih možno d'ferirajo napovedi o številni moči v Koreji izkrcanih japonskih čet. Popred so govorili o petih divizionih, potem naenkrat pa le o treh. Zadnjim vestem je baje namen, da bi prevarile vodstvo ruske vojske. No, tega namena ne dosežejo najbrže, ker so Rusi gotovo dobro obveščeni ne le od svojih čet, ki rekonoscirajo, ampak tudi od korejskega prebivalstva. Saj priznajo sedaj celo tudi razna angleška poročila, da so Korejci bolj naklonjeni Rusom, nego-li Japoncem.

Ni dvomiti sicer, da se bližamo vojnim akcijam v večem zlogu. Vendar pa se sodi, da glavna japonska vojska ne dospe do reke Jalu pred drugo polovico tega meseca. Po takim bomo morali vendar še čakati kaka dva tedna do pravega začetka vojne na kopnem.

Položaj v Port-Arturju in ob reki Jalu.

Iz Niučvanga poroča dopisnik »Expressa« o svjcem potovanju in Antung.

Dne 29. m. t. m. je v Antungu govoril z nekim ruskim častnikom, ki mu je izjavil, da ni za Port Artur nikake nevarnosti. Vhod v pristanišče je svoboden in vsak dan se podajata ruska križarja »Novik« in »Askold« več milij daleč na odprto morje na rekonosciranje.

V Antungu so ruski častniki prepričani, da so ruske pozicije ob reki Jalu take, da jih ni možno osvojiti. Rusi pričakujejo da Japonci istodobno napadejo Ruse na reki Jalu in pri Port Arturju, oziroma Niučvangu. Ker je ruska glavna sila koncentrirana pri Liaojangu, bo lahko brzo odposlati pomoč na ravno omenjene točke.

Reservistov prihaja po sibirski železnici na dan do 1000 mož. Prevažanje raznega provijanta ovira mnogo prevažanje vojaških čet.

V Hsrbinu se sodi, da utegnajo Japonci povodom pravoslavni velikonočni praznikov poskusiti nov napad z ladjami požigalkami.

Reuterjev biro ima iz Seula poročilo, da prodira prva japonska armada sestojča iz cesarske garde iz druge in tretje divizije ter je koncentrirana v Ančžu, na treh cestah proti Vidžu. V Haidžu in Čianfu so izkrcana živila, tako je bilo izkrcanih tudi mnogo konj, katerih šteje vsaka divizija 5200; konji se nahajajo v slabem stanju. Vojski trpe mnogo na prozebljenih nogab.

General Miščenko.

General Pavel Ivanovič Miščenko, sedaj poveljnik ruskega konjeničstva v Koreji, ki ima nalogo, da rekonoscira, se je rodil v Dagestanu leta 1853. Njegova rodbina je dala Rusiji že več izvrstnih častnikov. Vojaške šole je izvršil v Petrogradu ter se je vdeležil leta 1873 vojne proti Kitaju. V zadnji rusko-turški vojni je sodeloval na malozijskem bojišču. V zadnji vojni s Kitajci leta 1900 si je nabral general Miščenko mnogo izkustva, ki ga posebno vsposoblja za službo, poverjeno mu v sedanjji vojni, ker so mu dobro znana svojstva rumene rase.

Ruski parnik »Mongolija«.

Ruski urad za zunanje stvari je obvestil društvo rudečega križa, da je japonska vlada pripravna dovoliti parniku »Moagolija«, ki je lastnina vzhodno kitajske železniške družbe, vsa ona prava, katere vživajo vojne bolniške ladje na podlagi hagške konference.

Iz Vladivostoka se poroča, da se je povrnilo mnogo prebivalcev, kateri so radi vojne odšli. Usurijska železnica prvoža zopet tudi privatno blago.

Vstrajnost ruskih kozakov.

Milanski »Corriere« poroča, da vzbuja vstrajnost ruskih kozakov pravo stemeje med prebivalstvom Koreje. Njim ni nič za to, ako spijo v snegu, ob čemer nimajo večših seboj niti najpotrebnejih živil. Česar trebajo, si preskrbljajo sami, kamor so prišli in se zadovoljujejo tudi s surovim mesom.

Možtvo »Varjaga in »Korejca«.

Na parniku »Australija« je dospel 5. t. m. v Mariljo še nadaljni oddelek možtva potonulih ruskih ladij pri Čemulpu »Varjaga« in »Korejca«. Možtvo so sprejeli veliki knez Mihajl Mihajlovič, velika vojvodinja meklenburg-šverinska, ruski konzul ter ruska kolonija. Ruski častniki in mornarji so odpotovali zvečer v Sebastopolj.

Pomnoženje ruskega brodogva.

Neki dunajski list poroča, da je odložila ruska vlada da pomnoži svoje brodogve v velikem stilu. Troški bodo baje znašali 300 milijonov rubljev. Zgraditi hočejo 16 oklopnjak in izlasti precejšnje število torpedovk. Ruska vlada se neki že pogaja radi gradnje z raznimi ladjedelnicami.

Slovensko gledališče v Ljubljani.

(Od 1. oktobra 1903. — 27. marca 1904.)

III.

Danes je večina členov ljubljanskega gledališča neslovenska. Protagonisti so rodom Čehi, Hrvatje in Srbi, Rusi in Poljaki. Razumljivo je, da imajo z jezikom mnogo truda. Uprava gledališča jih mora v naglici — navadno v poldrugem mesecu — naučiti glavnih jezikovnih pravil ter potem, tekem vse sezone, praktično vaditi jih pravilne govorice. V to svrho treba vse uloge acentovati, jih členom opetovano čitati ter prisostvovati vsem skušnjam, da je možno tako še na odru popravičiti izreke in nglase. Za samo ta boj z jezikom nalaga členom in upravi nogo truda in pa — jeklene vztrajnosti! Le taki požrtvovalnosti in samozatajevanju se je zahvaliti, da morejo Čehi i. dr. že v 2. ali 3. mesecu svojega bivanja v Ljubljani igrati in peti glavne vloge. Prejtrano in krivično seveda bi bilo, zahtevati od teh marljivih tujih členov, da bi vselej — vzlic trnmi pred novim občinstvom in strahu pred novo go-

vorico! — izgovarjali pravilno vse naše različne »e« in »o« ter da bi se izražali vedno jasno in razumljivo! Poslušajmo različne slovenske govornike — celo na lekah! — in bodimo ponižni! Ad impossibile nemo tenetur! Sicer pa se tekem dveh treh sezon tudi marljivi in vestni tuji priučé slovenskoine tako dobro, da so napake v izgovoru le izjeme.

Čim manje se osebe drame in opere izpremiaja, tem boljši je esemble, tem lažje se razpolaga z repertoirem. Opuščanje starih členov in angaževanje novih členov za držuje in ovira naglo in redno delovanje. Tega načela se je držal odbor tudi za minulo sezono, kolikor je bilo možao in kolikor se je moral. Izbrati ni mnogo, saj je dobrih pevcev in igralcev čimdalje manje na razpolago. »Zemaljsko kazališče v Zagrebu« in »Kr. pozorišče v Beogradu« pobirata vse boljše arbohrvatske glumce in glumice; potujoče družbe pa same nimajo dobrih moči. Na Češkem so se tudi razmere poslabšale. »Narodni divadlo« v Pragi ter mestni gledališči v Plzni in Brnu angažujejo vse kolidkej porabne igralce in igralke.

Pri potujočih čeških gledaliških družbah pa za deželno slovensko gledališče ni lahko najti kaj dostojnega.

Tako je torej odbor »Dramat. društva« vsako leto v veliki stiski, ko mu je iskati novih členov. V tem oziru pa utegae postati še slabše, ko se zgradita dve veliki novi gledališči v Pragi in v Brnu, ki pobereta še zadnje talente, raztresene po Češki in izven nje... In naraščaj? Glede tega se izražajo vsi češki strokovni listi skrajno skeptično. Da že danes ni nobene izbere, dokazuje dejstvo, da jemlje zagrebško gledališče svoje prve igralke s slovenskega odra v Ljubljani ter da odhajajo člani našega gledališča za pratagoniste k dramam in operam v Prago, Brno in Plzen!

V takih razmerah se torej mora priznati, da je odbor »Dramatičnega društva« tudi v sezoni 1903/4 vspešno vršil svojo nalogo ter da more biti slovensko občinstvo zadovoljno s svojim deželnim gledališčem. Ako se le pomisli na dejstvo, da znaša tuš vencia slovenskega gledališča na leto okoli 24.000 K, da pa imamo ob tej pičili podpori svojo dramo, opero in opereto, — dočim je dobivalo zagrebško kazališče vsako leto okoli 110.000 K podpore, ne da bi si moglo ohraniti opero, — se mora priznati, da odbor »Dramatičnega društva« gospodari uprav umetniško!

To je seveda možno le zategadelj, ker se društvo žrtvuje za naše gledališče preko meje in ker nekateri odborniki že leta in leta opravljajo brezplačno in iz največjega rodoljubja posle, za katera imajo drugod službe briljantao honorovanih intendantov in dramaturgov.

»Dramatično društvo« v Ljubljani že 37 let brez sebičnosti krmari čoinič slovenske gledališke umetnosti ter ga vodi vzlic vsem viharjem in opasostim na čast in kulturno korist vsega naroda. Predstave »Dramat. društva« so bile v Ljubljani začetek narodnega društvenega delovanja in te predstave so bile magnet, ki je združeval v močno jedinstvo slovenske sloje. Slovensko gledališče v Ljubljani je v prvi vrsti širilo zavest meščanstva in rešilo domovini mnogo odpadajočih vrst. Lahko se reče, da bi danes Ljubljana ne bila toli zavedna in narodno probujena, ako bi ne bilo »Dramatično društvo« skrbelo za slovensko dramo in petje. Brez »Dramatičnega društva« bi ne imeli danes takega gledališča in brez tako razvitega gledališča bi ne imeli danes toliko slovenska inteligence!

Zdi se nam, da se tega narod premalo zaveda; zato smo hoteli enkrat tudi to povedati!

Ob zaključku XII. sezone v novem deželnem gledališču, pred 115 letnico prve slovenske dramatichne predstave in ob prestopu v 38. leto oustanaka »Dramatičnega društva« v Ljubljani izrekamo torej gotovo iz srca vsega narodnozavednega in domačo umetnost ljubečega naroda gorko željo, da bi cvelo in raslo še nadalje naše »Dramatično društvo« in z njim lepa naša gledališka umetnost!

Fr. Govekar.

Nekaj poučnega za slovanske dijake in Avstrijske Slovane sploh.

Z Dunaja prihaja to-le sporočilo: »Rektor duajškega vseučilišča, profesor Escherich, je povabil k sebi predsedništvo

italijanskega akademičnega društva »Circolo accademico italiano«, da se ob začetku poletnega semestra porazgovori žnjimi o razmerah nemških dijakov do njihovih italijanskih tovarišev. Temu povabilu se je odzval predsednik »circola« Bressan v družbi podpredsednika. Rektor je izjavil, da se je zelo začudil, kako da so se italijanski dijaki družili s slovanskimi tovariši ob zaključku zimskega semestra povodom demonstrativnih sprevedov. To da mu je tembolj nerazumljivo, ko niso nemški dijaki nikdar nastopili proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča. Rektor je izjavil dalje, da bo v slučaju ponavljanja demonstracij prisiljen nastopiti s strogimi odredbami proti kakleem miru. Prosi torej to odposlanstvo, naj vpliva na svoje tovariše, da odnehajo od nadaljnjih demonstracij. Tudi brez teh si prizadeva vlada, da bo ustrezno želji Italijanov po ustanovitvi lastnega vseučilišča. Odposlanca sta odgovorila, da »circolo accademico italiano« ni bilo v nikakivi zvezi z zadnjimi demonstracijami in z bratanjem s slovanskimi tovariši, da pa sta vendar pripravljena, sporočiti italijanskim dijakom v zmielu rektorjevega poročila.

Ta dogodek govori cele knjige v pouk slovanskim dijakom in tudi v pouk slovenskim parlamentarcem. Ne treba Bog ve kako b strega vida, da ug-nemo, da je rektor »duajškega vseučilišča« priredil ta sestanek iz političnih razlogov, kakor nemški politik, ki hoče pomagati nemškemu zastopnikom v parlamentu, ki hočejo preperečiti zblžanje med italijanskimi in slovanskimi poslanci. Kaptv rati je hotel, ne le italijanske dijake, ampak Italijane sploh. Dejstvo, da je povabil k sebi le Italijane — da si so vsi nemški dijaki zagrozili z novimi demonstracijami — to dejstvo odjemlje sleherni dvom v tem pogledu.

Iz odgovora pa, ki sta ga dala italijanska odposlanca, je evidentno, da so odsanjane lepe sanje o kooperaciji italijanskih dijakov s slovanskimi. Na eni strani je italijansko odposlanstvo z žalostnim — pegumom zatajilo ne le vsako zvezo s slovanskimi dijaki povodom demonstracij, ampak je zatajilo prav po iskarjiotski tudi vsa prizadevanja za pomirjenje med Italijani in Slovani! A v najžalostnejši luči kaže ona italijanska dijaka dejstvo, da nista ob tej priliki našla ni ene same besede v obrambo pravice in enakopravnosti nemških dijakov na duajškem vseučilišču! To kričji, da tem ljudem ne gre nikaka vera, da jim ni pripisovati nikake dolednosti in nikake resnosti.

Sedaj vidijo slovanski dijaki in slovanski politiki, saj jim govore dejstva, kako opravičen je bil naš skeptičizem, ko so mnogi naši v idejalnem navdušenju že videli Italijane, kako nam podajajo roko — lojatan, odkrito in iskreno in so mnogi naši verjeli, da nastopa za tlačene Jugoslovane nova doba oddihljaja od tolikoletnih bojov za najelemenarnejše pravo.

Sestanek grofa Goluchovskega z italijanskim ministrom Tissonijem.

Iz nemčije prihaja vest, da se skoro suideta v Opatiji italijanski minister za vnanje stvari, in njegov avstrijski kolega grof Goluchowski. Tissonija želja da je že več časa, da bi se sestal z našim ministrom za vnanje stvari, da se porazgovorita o raznih stvarih, ki se tičejo obeh držav. Sedaj se nudi taka ugodna prilika, ko grof Goluchovski pospremi v Opatijo svojo bolehuo soprogo Dan sestanka da še ni določen.

Vesti iz Hrvatske.

Oaška »Narodna Obrana« piše: Srbi v Osieku, v spodnjem mestu, si sklenili, da prirede minolo nedeljo v pravoslavni srbski cerkvi po navadni službi božji tudi molebstvije za zmagos ruskega orožja. Morda zato, ker je bil ta sklep storjen brez vsake agitacije in objave, je bilo molebstvije dovoljeno, kar je bilo na Reki in v Zagrebu zabranjeno. Cerkev je bila napolnjena občinstva. Zanimiv je bil sledeči prizor: v cerkvi je bilo mnogo vojakov, a čim je bila svsršena navadna služba božja ter se je pričelo molebstvije, so vsi vojaki kakor na komando odšli iz cerkve.

Vatikan in nemški jezik.

V diplomatskih krogih so opazali, da zastopniki sv. Stolice v nemških deželah niso dovolj vešču nemškemu jeziku in zato da ne morejo zadovoljevati svojim dolžnostim, kakor

je potrebno. Zato so odličili, da se v »Academia dei nobili ecclesiastici«, kjer se vzgajajo bodoči diplomati sv. Stolice: uvede poleg francoskega in angleškega, tudi nemški jezik.

Tibetansko vprašanje.

Poročila iz Rusije pravijo, da vzbujata smakaj atentat Anglije na Tibet veliko vznemirjenje. Uverjenje je sedaj v Rusiji splošno, da je angleška ekspedicija naperjena direktno proti Rusiji. Ozirom na velik interes Rusije, da Tibet ne pride pod angleški vpliv, je računati z možnostjo, da bo tudi Rusija reaktivala z vojno silo na ta iztiv Anglije, kar more storiti vsaki hip, ker ima na sibirski meji zbrano izdatno vojno silo. Takova reakcija od strani Rusije pa bi mogla biti v začetek že dolgo prorokovanim dogodkom svetovno zgodovinske važnosti v osrednji Aziji. Vprašanje je sedaj, da-li bo imela Anglija toliko držaosti, da izzove te dogodke.

Dnevne novice.

Razprodajo našega lista je prevzela z današnjim dnevom g. Marija Raumak v Gorici, tobakarna na kolodvoru. List »Edinost« prodajajo v Gorici razven zgoraj imenovane tudi gg. Peter Krebelj v kapucinski ulici št. 1, Josip Schwarz v šolski ulici in Terezija Leban, nasproti ljudskemu vrtu, blizu novega »Trgovskega doma«.

Jezikovna ravnopravnost na tržiškem finančnem ravnateljstvu. Tržiško finančno ravnateljstvo razpisuje službo davčnega eksekutorja. In razpisuje jo — samo v italijanskem jeziku. Čudno se sučejo pojmi v glavah na tržiškem finančnem ravnateljstvu o dolžnem spoštovanju v zakonu vtemeljene ravnopravnosti v deželah z mešanim prebivalstvom. Sicer pa: saj se poznamo z gospodo, katerim je preziranje našega jezika začetek in zaključek vsa administrativne modrosti.

Oaim, katere utegne zanemati razpis te službe, razpisano, da je prošnje za omenjeno razpisno mesto predložiti finančnemu ravnateljstvu v 4 tednih, računano od 31. marca dalje.

Nesramnost. Drugi velikonočni praznik se je vozil podpisani v družbi dveh žensk in dveh zaročencev iz Divače proti Trstu.

V istem vozu se je vozil tudi neki trž. Lah. Ta poslednji, sin dedne kulture, je začel grditi Rusijo, Avstrijo in vse, kar ni italijanskega! Ker je pa našel na odpor, je promeni taktiko in začel z nesramnimi ponudbami poročenim in neporočenim ženskam. V Kozini je postal že tako smel, da je povabil vsi našo družbo na — pivo! Ko mu je podpisani povedal, kar mu je šlo in ga poslal, kaj nese svoje ponudbe — tja, kamor spadajo, je nesramno izginal.

Te vrste sem napisal zato, da se pokaže še enkrat, kakne vrste ljudje hočejo nas Slovence učiti civilizacije in pazato, da dokazem — kar je bilo dokazano že desetokrat — da izivaleci nismo mi, ampak oni, ki zlobno trdijo, da jih mi izivamo!

Kaj prav za prav zaslučuje takov pajac, ki zakonsko ženo in zaročena dekleta nadleguje z nesramnimi ponudbami, bi vedel povedati sleherni človek, ki ima kaj čuta do stojnosti v sebi.

Da pa nesramnež ni dobil, kar je zaslužil, namreč po ušasih, na tem se ima zahvaliti le slovenski hladnokrvnosti!

Vekoslav Petrič.

Sinočni sinfonični koncert gosp. Teplega privabil je v občirno dvorano društva Schiller lepo število ljubiteljev komornih glasbe brez razlike narodnosti. Tudi slovansko občinstvo je bilo precej dobro zastopano a ne toliko kolikor bi bilo želeli z ozirom na pretežno slovanski program in na kapelnika g. Teplega.

G. Tepley, bivši gojenec praškega konservatorija, si je v kratkem času odkrse kakor kapelnik vojaške godbe nahaja v našem mestu pridobil splošno priznanje kakor marljiv in velenadarjen glasbenik, ki je svoj vojaški orkester z neutrudnim delom dvignil na resnično umetniško višino. Naravno je toraj, da je sinočni izbrano občinstvo z napeto pozornostjo sledilo izvajanju jako dobro sestavljenega programa in nagajalo kapelnika in orkester z burnim ploskanjem.

Splošen utis o sedanjem vojaškem orkestru je ta, da ima isti popolno zaupanje do svojega voditelja, katerega zadovoljno sledi in vsel česar dosega pri vojaških orkestrih sicer nenavadno umetniško popolnost.

Jako ste ugajali občinstvu v našem mestu prvičkrat izvajani skladbi poljskega mojstra Moszkowskega scherzo in valček iz baleta »Boabdil« in ruskega velikana Čajkovskega »laški capriccio«, ki je, čeravno sestavljen v lahkem slogu, vendar pričal o ženjalnosti svojega stvaritelja.

Največjo pozornost pa ste vzbujali Moorovi noviteti: ouvertura k operi »William Ratcliff« in sinfonični spev »Tkalci«, komponiran pod utisom istoimenske Hauptmannove drame. Toliko ouvertura, kolikor »Tkalci« dokazujejo neoporečno originalnost Moorovih del. To je nekaj popolno novega in človek se ne more domisliti, da je kedaj poprej slišal kje kaj enakega ali vsaj podobnega. Posebno »Tkalci«, prava slika Moorovega tragičnega življenja, dosegli so velikanski uspeh in so se morali na splošno zahtevanje ponavljati. Ta skladba popolnoma obvlada poslušalca in ga v začetku povleče v neko tu-robnost resignacijo, iz katere ga pozneje z elementarno silo nenadoma dvigne kvišku ter ga vodi v viharni boj življenja. Konec te skladbe je tako efektan in je na občinstvo napravil tako globok utis, da ga niti na to sledeča vesela in deloma komična skladba Čajkovskega ni mogla zbrisati. Tudi najboljši poznavatelji glasbe so sinočni soglašali v sodbi, da je mladi češki mojster Moor se svojim »Tkalci« ustvaril delo visoke umetniške vrednosti.

A da je ta, za izvajanje silno težavna skladba, popolnoma vspela, gra zasluga g. kapelniku Teplemu, ki je se svojim orkestrom isto dobro naštudiral in izbral prednašal, tako da so vse nje prednosti mogle blesteti v popolnem sijaju. Občinstvo je pa tudi znalo ceniti zasluge g. Teplega in ga je nagajalo z obilno pohvalo.

Našemu tržiškemu občinstvu bi pa priporočali naj bi se začelo bolj zanimati za koncerte g. Teplega.

Novo društvo. C. kr. nameštinstvo je vzelo na znanje pravila nove osnove druzstva »Slovenska Lira« v Sv. Mariji Magdaleni Spodnji.

Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda opozarja slavno občinstvo na predstavo »Otel« na belo nedeljo v Barkovljah. Naši rodoljubi in rodoljubke vedo kaj jim je storiti. Podružnica naša je v stiskah, zato upamo in apelujemo na naše rodoljubje. »Otel« v nedeljo v Barkovljah in pridite vsi!

Sedeži so v predprodaji v kavarni Commercio od 12. do 3. ure popoldne in od 8. ure naprej zvečer.

Pevsko društvo »Zvonimir« v Rocolu naznanja, da priredi dne 8. maja svojo veselico na dvorišču gostilne Praselj. Na programu bodo: petje, godba, šaljiva tombola, pošta in gledališka igra. Slavnostna bratska društva so napročena, da bi o določanju dnevov za svoje prireditve uvaževala to naznanilo.

Dalje se naznanja, da ima to društvo plesne vaje ob nedeljah. Poučujejo se tudi razni narodni pleši in med njimi tudi »Češka Beseda«.

Darovi. — Upravi našega lista je dopisal g. Egidij Čeh, učitelj v Slivljem, za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu 5 K 40 stot., ki jih je nabral v veseli družbi po polnoči 4. marca t. l. od gg. H., P., Č., R., J.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu. Klub »Nada« je podaril 22 K 90 st. kakor čist prebitek plesnih vaj v dvorani Maly. Gospod Josip Prelog nabral med trgovskimi pomočniki 5 krón 8 stot. Lepa hvala!

Blagajništvo.

Pretrsljiva rodbinska žalogra se je odigrala včeraj po polnoči v neki hiši ulice del Pane. Tam sta bivala do sedaj zakonska D'Amico, ki sta se poročila pred 14 leti. D'Amico se je bil čevljar. Prva leta zakona sta bila srečna. Pozneje pa je začel postajati mož jako razburljiv in nasilen in v hiši so bili prepiri na dnevnem redu, ki so dobili včeraj po polnoči grozen zaključek. Toda ne po njegovih, ampak po njeni roki.

D'Amico se je vrnil pijan domov in je hotel baje — tako je pripovedovala ona na zašlišanju — izvršiti grd čin na lastni hčerki. To jo je navdalo s tako grozo, da je sklenila umoriti sebe in hčerko. Vzela je revolver in ustrelila iz njega na hčerko, ki je ležala poleg očeta, toda zadela je svojega moža. Kolikor je bilo takoj po dogodku zašlišanih priš, so baje vse izpovedale nesrečni ženi v prilog. Isto so odveli v zapor vsa možna

strto, porušeno, obupano. V obupnem kriku se je spominjala svojih treh otročičev, dveh sinov in male hčerke. Enemu sinu je 11, drugemu 8, hčerki pa 2 leti in pol.

Samomor. Včeraj v jutro se je ustrelil z revolverjem poleg tovarne olja pri Sv. Ivanu 27-letni Josip Burutti. Burutti je stanoval z ženo v ulici Conti št. 40. Predsinočajem se je bil sprl se svojo ženo radi ljubosumnosti in jej je grozil, da jo umori.

Truplo samomorilca je bilo prenešeno v mrtvašnico pri Sv. Justu a od tam, na zahtevo vdove, na njeno stanovanje.

Tatovi na delu. Kar strmeli je na drzoosti sodobnih tržiških tatov. Nobena vrata niso več dovolj močna, nobena niso več dovolj varna, in nobena zapreka ni več dovolj velika, da bi se je ustrelili tatovi. Tatvine so na dnevem redu. Ali ne kradajo se le stvari, ki so bolj pristopne in bolj pri roki, ampak tudi ulomi, ki zahtevajo napora in mnogo hladnokrvnosti, so malone vsakdanji dogodki.

Danes je zabeležiti zopet dva taka drzna uloma. Prvega so izvršili tatovi v prodajalnici oziroma pisarno trgovca Jakoba Košmerlija v ulici SS. Martiri ter so odnesli botelj, gnjati, raznega družega jedilnega blaga in 280 kron v gotovem denarju. Drugi ulom je bil izvršen v prodajalno trgovca Jakoba Zatti v ulici Molin grande. Tudi od tu so odnesli boteljk s finimi vini in likerji, velik kos sira, več salamov, gnjati in kave. O drzoosti tatov govori dejstvo, da so ostavljeni koščeki kruha pričali, da so tatovi v prodajalnici tudi — večerjali. Denarja pa so vzeli le kakih 10 kron v drobižu.

Zopet junaštvo regnicola. Na Bledu je neki Italjan prizadel ribiču Franu Vovku več rač in potem pobegnul.

Nikakor se jej ni hotelo posrečiti. Neka služkinja je na Veliki petek blizo Podgore skočila v Sučo s samomorilskim namenom, ali dva gospoda, ki sta bila slučajno blizu, sta jo potegnula iz vode. Potem je ženska šla proti Gorici in se je zopet zagnala v Sučo. Ali zopet jo je nekdo potegnil na suho.

Stara pesem, ki ostaja večno nova. Bila sta si dobra, ljubila sta se. Nesledek temu: dete, ki — je prišlo, in dete, ki — prihaja. Njemu postaja stvar nadležna in bi se rad iznebil te ljubezni. Ona ga pa zasleduje tudi po ulicah in tako ju je te dni pot dovela oba pred policijskega uradnika. On je zahteval, naj žensko aretirajo, ker da nima nikjer miru pred njo, da-si jej ni »nikoli nič žalega ni storil«, ona pa je povedala svoj »razlog«. Uradnik pameten in izkušen mož, ni aretiraj ženske, samo dal jej prijateljski nasvet, naj »ga« ne nadleguje več po ulicah, ampak naj se obrne do kompetentne oblasti. Da-li bo slušala ta nasvet? Stara pesem ne govori za tako misel.

Begun iz ljubljanske prisilne delavnice. Pred kakim letom je bil pobegnul iz ljubljanske prisilne delavnice 24-letni Julij Tomic iz Novega mesta. A zasčili so ga sedaj v — Barceloni. Tamošnje oblasti so ga izročile avstrijskim. Včeraj je dospel Tomic v Trst, seveda v varnem spremstvu. Za sedaj so ga pohranili v zaporih v ulici Tigor.

Razne vesti.

Najdragoceneji okvir ima podoba »Marije z detetom« v milanski stolnici. Ta okvir je iz kovanega zlata z okraski iz lapislazuli. Na oglih okvirja so srea narejena iz velikih biserov in dragocenih kamenov. Okvir je visok 8, širok pa 6 čevljev in je cenjen na pol milijona kron.

Dolga brada. Neki francoski rudkop ima najdaljšo brado na svetu. Dolga je 3 metre in 32 centimetrov; kadar hodi, jo nosi pod pazduho, a po zimi jo omota okolo vrata, da mu je topleje.

Koliko je pripadnikov raznih ver na svetu? Po neki najnovejši statistiki je v petih delih sveta:

Katoličanov približno 264 in pol milijona, pravoslavnih 118 milijonov, protestantov 166 in pol milijona, vseh kristijanov skupaj torej 549 milijonov. Na posamične dele sveta so ti kristijani razdeljeni tako-le: Evrops jih šteje 374 mil., Amerika 134 mil., Oceanijs 4 mil., Afrika 8 in pol milijona in Azija 28 in pol milijona.

Nekristijanov je na svetu: Židov 11 milijonov, Mohamedancev 292, paganov 767 milijonov. Vseh ljudij živi na zemlji približno 1529 milijonov.

Največe sejmišče za živino na svetu ima gotovo mesto Chikago v Ameriki. Na tem

sejmišču je prostora za 461 000 glav in sicer za 75.000 goved, 396.000 prešičev, 80 000 ovac in 6.000 konj. Leta 1901 je bilo prodanih na tem sejmišču 16 milijonov živali.

Trgovina.

Borzna poročila dne 7. aprila.

Tržiška borza.

Napoleoni K 19.07 19.09, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.80 240.20, Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.05—95.40, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K —, avstrijska ednota renta K 99.60—99.85, ogrska, krona renta K 97.90—98.20, italijanska renta K 100.75 101.25, kreditne akcije K 637.— 639.— državne železnice K 633.— 635.— Lombardi K 80.— 81.50, Lloydove akcije K 710—715.— Srečke: Tisa K 325.— 330.—, Kredit K 468.— do 473.—, Bodenkredit 1880 K 292.— 302.—, Bodenkredit 1889 K 290.— 294.—, Turške K 124.— do 126.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.75	99.80
" " " v srebru	99.45	99.60
Avstrijska renta v zlatu	119.35	119.35
" " " v kronah 4 1/2	99.55	99.60
Avst. investicijska renta 3 1/2	91.45	91.40
Ogrska renta v zlatu 4 1/2	118.35	118.30
" " " v kronah 4 1/2	98.65	98.10
" " " " " " " " "	89.60	89.65
Akcije nacionalne banke	1606 —	1606 —
Kreditne akcije	649.75	636.25
London, 10 Lstr.	239.75	239.75
100 državnih mark	117.15	117.12 1/2
20 mark	23.45	23.44
20 frankov	19.07	19.07
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.50, 5% italijanska renta 102.60, španski exterior 82.65 akcije otomanske banke 573.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 81.80 menjice na London 251.35, avstrijska zlata renta 99.50 ogrska 4 1/2 zlata renta 100.—, Ländersbank —, turške srečke 123.—, parizka banka 10.33, italijanske meridijske akcije —, akcije Rio Tinto —, Trdna —.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 87 Lombardi 3 1/2, srebro 25 1/2, španska renta 81.80, italijanska renta 102.—, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju 24.22, dohodki banke —, izplačila banke —, Vzdržana —.

Tržna poročila 7. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.99 do 8.00, za maj od 8.05 do 8.06 za oktober 7.92 do 7.93, Rž za april — 6.29 do 6.30, za oktober 6.48 do 6.49, Oves za april K 5.25 do 5.26, za oktober K 5.50 do 5.51 Koruzi za maj K 5.13 do 5.14, za julij 5.23 do 5.25.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, neživo. — Prodaja 20.000 met. stotov, nespremenjeno. Druga žita neživo. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 42.25 frk., za julij 43.—.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 35, za september 36, za dec. 36 1/2, za marec 37 1/2. Vzdržano; kava Rio navadna loco 31—33, navadna reelna 34—36, navadna dobra 37—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za april 16.80, za maj 17.15, za avgust 17.50, za oktober 17.80, za dec. 17.85, za febr. 18.10; mlačno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh, Java 9.3 Sh. Mirno.

Sladkor tuzemski Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melispilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bolše dobave, vzdržano, 5 stot. znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.70, rž za maj 14.75, za maj-avgust 14.90 za september-december 14.90 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.95, za maj 21.55, za maj-avgust 21.30 za september-december 20.70 (mlačno). — Moka za tekoči mesec 29.— za maj 29.10, za maj-avg. 29.05 za september-december 28.15 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 45.50, za maj 45.75, za maj-avg. 46.75, za sept.-december 48.25 (mirno). Špirit za tekoči mesec 38.50, za maj 38.75, za maj-avg. 39.—, za sept.-december 35.— (mirno). Sladkor surov 88° uso nov 22 1/2—22 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 25.75, za maj 26.— (mlačno), za maj-avg. 26.25, za okt.-jan. 27.50, rafiniran 57—57 1/2. Vreme: oblačno.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolska poslopje).

Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

TOVARNA POHIŠTVA
Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. I.
po zelo nizkih cenah.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

AVIANO & SCHEGA

tovarna ščetk in čopičev
Prodaja na debelo in drobno.
Ugodne cene.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.
Zaloga pohištva, popolnih sob.
Dunaj — Trst.
Železno pohištvo, zrcala iz Belgije —
Podobe v izboru in tapetsarja. — Ure š-
valni stroji za dom in obrt po najugodnejših
cenah.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Anton Skerl

mehanik
Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).
Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.
Internacionalna godba in petje
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.
Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.
NB. V olajšanje nakupovanja se prodaja
sajajo vpredmeti tudi na mesečne obroke.
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Vsakovrstna
zanesljiva semena
kakor: domače, lucerne ali lešnice in
rudolče detetje; velikokrke rumene, bele
in rudače pese; reposeme; raznih trav
in vah vrst soot se dobivajo po nizkih
cenah pri
Josipu Kordinu v Ljubljani,
pred Škofijo št. 4.
Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih to-
bakarnah:
RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinosti«
STANIČ, ul. Molin piccolo 8.
LAVRENČIČ, trg pred vojašnico.
MAJCEN, ul. Miramare 1. (b izu kolodvora).
MARTINI, trg Belvedere.
KERSTEN, ul. Stadion 1.
PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega
trga).
BUBNIČ, ul. Sette fontane 12.
BEVK, trg Barriera vecchia.
KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).
BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).
Na državnem kolodvoru.

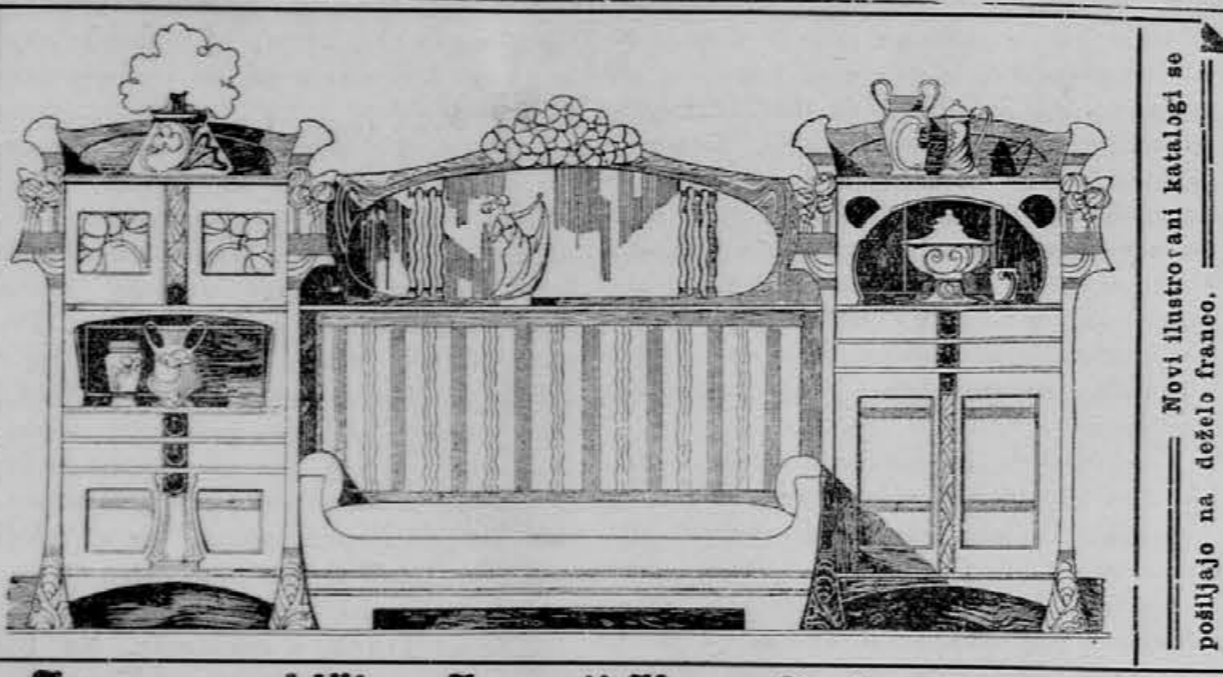
URAR
F. PERTOT
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff-
hause Longines, Tavaannes itd., kakor
tudi zlate, srebrne in kovinske ure za
gospe. — Izbor ur za birmo.
Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Pozor posestniki!
Izrejen splet trtj, sadnega drevja,
vrtne, i. t. d.
Odaja trte, sadno, olupovalno in senč-
nato drevje, grmičje i. t. d.
Prezema regulacijo zasajenja vinogradov,
sadvajakov, vrtov, drevojed. v p. raznih —
načrtih in obrisih.
Cene zmerne.
Blagovoljena naročila na naslov A. Ž.
št. 1000 poste restante Komen.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih
obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu krebanju.

Srečkanje nepreklicno
23. aprila 1904.
Glavni dobitek
kron 40.000 kron
Srečke za ogrevalne sobe
po 1 krono
Dobitki, ki sestojajo od efektov, se ne morejo dvigniti v denarju.

Zaloga obuvala.
Piazza Nuova št. 1. **M. MADRIZ** Via delle Poste št. 3.
— TRST —
Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn.
Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.
Ugodne cene.

Tovarna pohištva Ignacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5
Telefon št. 216.

CUNARD LINE
Koncesijovana od a. avstrijske vlade
TRST-NEWYORK
Redna direktna vožnja za potnike in tovor.
Najcenejša in najprikladnejša pot iz Avstrije v
Severno Ameriko. Dobra prosta hrana in pijače.
Glede pojavnih, podpisov, vozni kart.
itd. se je obrniti na:
Generalni zastop parobrodne družbe
„CUNARD LINE“
SCHRÖDER & Co. — TRST
Via Carlo Ghega št. 8.
ali pa na: Glavni zastop parobrodne
družbe „CUNARD LINE“ —
Ljubljana, Marijin trg št. 1.

Kašelj - Katari
Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z iz-
vlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi
že medicinalno moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse boleznj di-
halnega organa ter zlasti odpravijo katare, bronhijalae, želodčne in
črevesne zasklizenja.
Ena skatljica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžiganim imenom „Ravasini“ ter
zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 skatljice.
Glavna zaloga: **Lekarna Ravasini v Trstu.**
Vdobivajo se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica
Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Picciola
Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v
GORICI: Cristofolotti in Pontoni; na REKI: Prodram in Schindler. in v glavnih lekarnah v
Avstavo-Ogerskeji.

Anton Sancin pok. Frana
TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.
Velik dohod fuštanja veleur v najnovejših risanjih.
Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja
ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezanine
in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske
hlače in izdelki za delavce.

FILIJALKA
e. kr. privat.
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:
IZPLAČILA V KRONAH
na blagajniške nakaze na naslovljena izplačilna
prinoscu pisma
proti 4 dnevnih odpovedi 2 1/2 % proti 4 dnevnih odpovedi 2 1/2 %
• 30 • 3 % • 30 • 3 %
v z atih napoljenih na izplačilna pisma
proti 30 dnevnih odpovedi 2 %
• 3 mes. • 2 1/4 %
• 6 • 2 1/8 %
Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova
obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja
bodočega leta in sicer po dotični odpovedi.
Bancogiro v kronah
z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.
Krone in zlati napoljeni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
časa in sicer po roka odpovedi.
Izdaja nakaznice
za Dunaj, Buimpešto, Brno, Karlove vari, Reko,
Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Herranstadt, Inomost,
Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd,
prosto stroškov.
Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.
Sprejema iztirjevanje
taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj.
Daja predujme
na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.
Kreditni na karikacijske listine
se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.
Kreditna pisma
se izdajajo v katerosikoli mesto.
Hranila.
Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna
zavoda.
Menične nakaznice.
Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
„Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.
Venci
od porcelana in biserov vezanih z me-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisi.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
JAKOB BAMBIČ
trgovec z jedilnim blagom —
Via Giulia št. 7.
Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega
in najfinejega. Najfineje testenine po
jako nizkih cenah ter moke, žita, ovso
in otrobi. Razpošilja naročeno blago
tudi na deželo na debelo in drobno
po jako nizki ceni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim
OBUVALA.
— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v
alico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.
Lastnik: Peter Rehar.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**
Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.
Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menio. Bor-na naročila.